

ΙΕΡΗ ΔΙΔΑΧΗ

Δογματικά
Κηρύγματα

Έβδομαδιαίο φυλλάδιο, Αριθμ. 2
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Αποδείξεις ότι υπάρχει Θεός

1. Στά κηρύγματά μας, αδελφοί χριστιανοί, σᾶς παρουσιάζω με ἀπλότητα τό φημισμένο ἔργο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, «*ἔκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως*». Στό προηγούμενο κήρυγμά μας λέγαμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἀκατάληπτος. Δέν μᾶς ἄφησε ὅμως σέ πλήρη ἄγνοια ὁ Θεός, ἀλλά μᾶς ἐφάνερωσε τήν δόξα Του, στήν φύση πρῶτα, ἀλλά πληρέστερα μᾶς τήν ἐφάνερωσε στά ἱερά βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη. Καί μέ βάση τήν ἀποκάλυψη αὐτή τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐμάθαμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι τρία πρόσωπα, ἀλλά μία οὐσία. Εἶναι ὁ πατέρας, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Καί ὅτι ὁ Πατέρας γεννᾷ τόν Υἱό καί ἐκπορεύει τό Ἅγιο Πνεῦμα.

Ἐπίσης, ἀδελφοί, λέγουμε σήμερα ὅτι ἀπό τά ἱερά Εὐαγγέλια γνωρίζουμε καί πιστευοῦμε καί ὁμολογοῦμε ὅτι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Θεός, ἀπό βαθειά ἀγάπη σέ ἡμᾶς γιά τήν σωτηρία μας, συνελήφθηκε μέ τήν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χωρίς ἀνδρικό σπέρμα, στήν Κοιλία τῆς Θεοτόκου Μαρίας. Καί γεννήθηκε ἀπ' Αὐτήν ἀφθόρως καί ἔγινε τέλειος ἄνθρωπος, ὅπως ἦταν καί παρέμεινε καί τέλειος Θεός, «θεάνθρωπος» μέ μία λέξη. Οἱ δύο φύσεις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ θεία καί ἡ ἀνθρώπινη, ἐνώθηκαν, χωρίς καμία σύγχυση, στό ἓνα πρόσωπο καί στήν μία ὑπόστασή του, στήν ὑπόσταση καί τό πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά σ' αὐτό τό θέμα, στήν ἔνωση τῶν δύο φύσεων στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θά ξαναμιλήσουμε σέ ἄλλο μας κήρυγμα τῆς σειρᾶς αὐτῆς. Ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψιν, ἀδελφοί χριστιανοί, ὅτι αὐτές τίς ἀλήθειες τῆς πίστες μας, πού σᾶς εἶπα καί ἄλλες περισσότερες πού θά λέγουμε κάθε φορά, δέν μπορούμε νά τίς κατανοήσουμε μέ τήν λογική. Δέν μπορούμε, δηλαδή, νά νοήσουμε πῶς εἶναι ἡ θεία οὐσία, πῶς Θεός γεννήθηκε ἀπό Θεό ἢ ὁ μονογενῆς Υἱός τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος ἀπό παρθενική σάρκα καί πλαστουργήθηκε ἀπ' αὐτήν μέ διαφορετικό νόμο ἀπό τήν δική μας γέννηση ἢ πῶς βάδισε στά νερά τῆς θάλασσας χωρίς νά βρέξει τά πόδια του κ.ἄ. κ.ἄ.

Τά ὁμολογοῦμε ὅμως ὅλα μέ πίστη, γιατί ἔτσι μᾶς παραδόθηκαν ἀπό τά θεῖα λόγια τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης.

2. Μέ την αποκάλυψη, λοιπόν, πού μᾶς δόθηκε ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, τήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη, πιστεύουμε καί ὁμολογοῦμε ὅτι ὑπάρχει Θεός. Ἀλλά αὐτό τό δέχονται ὅλοι, καί οἱ εἰδωλολάτρες ἀκόμη. Γιατί, μᾶς εἶπε στό προηγούμενο κήρυγμα ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὅτι ἡ γνώση τῆς ὑπαρξης τοῦ Θεοῦ ἔχει φυτευθεῖ στήν φυσική μας κατασκευή. Ἀλλά ἡ κακία τοῦ Πονηροῦ, τοῦ Διαβόλου, καταδυνάστευσε τόσο πολύ τήν ἀνθρώπινη φύση, ὥστε μερικοί εἶπαν τό πιό ἀνόητο καί τό πιό κακό ἀπό ὅλα τά κακά, ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός. Γι' αὐτούς ὁ ἱεροφάντης Δαυίδ λέγει, «εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστι Θεός» (Ψαλμ. 13,1). Αὐτοί εἶναι οἱ ἄπιστοι καί οἱ ἄθεοι. Ἀλλά ἀπό τήν μιά μεριά οἱ μαθητές καί ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, αὐτοί οἱ ψαράδες, τούς ψάρεψαν μέ τήν διδασκαλία τους καί τά θαύματά τους καί ἔφεραν τούς ἄθεους στήν θεογνωσία. Παρόμοια δέ ἀπό τήν ἄλλη καί οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, ποιμένες καί διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, μέ τήν Χάριη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί αὐτοί, μέ τήν διδασκαλία τους καί τά θαύματά τους, φώτισαν τούς πλανεμένους καί σκοτισμένους ἀπίστους καί ἄθεους καί τούς ἔκαναν νά ἔλθουν στό φῶς τῆς ἀλήθειας. Ἐμεῖς ὁμως, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, δέν πήραμε μέν τό χάρισμα τῶν θαυμάτων καί τῆς διδασκαλίας, γιατί ἔχουμε καταστήσει ἀνάξιους τούς ἑαυτούς μας μέ τήν κλίση πρὸς τίς κοσμικές ἡδονές, ἀλλά μπορούμε νά ποῦμε λίγα γιά τό θέμα αὐτό τῆς ὑπαρξης τοῦ Θεοῦ παίρνοντας ἀπό αὐτά πού μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ ἀπό τούς φωτισμένους διδασκάλους τῆς Χάριτος, τούς ἁγίους Πατέρες. Ἀλλά καί πάλι, λέγει ὁ Δαμασκηνός, πρέπει νά κάνουμε προσευχή στήν Ἁγία Τριάδα, τόν Πατέρα, τόν Υἱό καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, γιά νά ἀποδίδουμε σωστά τήν διδασκαλία πού παραλάβαμε.

3. Καί ἀρχίζει λέγοντας: Ὅλα τά ὄντα εἶναι ἢ κτιστά ἢ ἄκτιστα. Ἄν εἶναι κτιστά, ὅπωςδήποτε εἶναι καί τρεπτά. Καί πρέπει νά εἶναι τρεπτά, γιατί ἀρχισαν ἀπό τροπή. Δηλαδή ἦταν μὴ ὄντα καί ἔπειτα ἔγιναν ὄντα. Ἄρα τράπηκαν. Ἔτσι λοιπόν ἀφοῦ εἶναι τρεπτά, εἶναι ὑποδουλωμένα στήν φθορά καί τήν ἀλλοίωση κατά τήν προαίρεσή τους (τά νοητά κτιστά ὄντα). Ἄν ὁμως εἶναι ἄκτιστα, ὅπωςδήποτε πρέπει νά εἶναι καί ἄτρεπτα. Γιατί, ὅπως ἡ ὑπαρξή τους εἶναι ἐνάντια πρὸς τήν κτιστή πραγματικότητα, καί ὁ λόγος τοῦ πῶς αὐτά ὑπάρχουν εἶναι καί αὐτός ἐνάντιος. Λοιπόν: Σύμφωνα μέ τά παραπάνω, ὅλα τά ὄντα πού αἰσθανόμαστε, ἐπειδὴ εἶναι κτιστά, ὅλα αὐτά τρέπονται καί ἀλλοιώνονται καί μεταβάλλονται μέ πολλούς τρόπους. Στά κτιστά αὐτά ὑπάρχονται καί οἱ ἄγγελοι. Οἱ ἄγγελοι, ὅπως καί οἱ ψυχές μας καί οἱ δαίμονες, ἀνήκουν στά «νοητά» κτιστά. Καί ἐπειδὴ εἶναι κτιστά, γι' αὐτό μεταβάλλονται σύμφωνα μέ τήν προαίρεσή τους. Σύμφωνα δηλαδή μέ τήν προκοπή τους στό καλό καί τήν ἀπομάκρυνσή τους ἀπ' αὐτό. Τά τρεπτά ὄντα, λοιπόν, εἶναι ὅπωςδήποτε κτιστά. Καί τά κτιστά ὄντα ὅπωςδήποτε δημιουργήθηκαν ἀπό κάποιον. Αὐτός δέ ὁ κάποιος, ὁ δημιουργός, πρέπει νά εἶναι ἄκτιστος. Γιατί,

ἂν ποῦμε ὅτι καί αὐτός ὁ δημιουργός κτίστηκε, ἀπό κάποιον ἄλλο, πρέπει νά εἶναι αὐτός ὁ ἄλλος ὁ ἄκτιστος. Ἄκτιστος, λοιπόν, εἶναι ὁ δημιουργός καί ἀφοῦ εἶναι ἄκτιστος εἶναι καί ἄτρεπτος. Αὐτό ὅμως – λέγει ὁ Δαμασκηνός – τί ἄλλο θά μπορούσε νά εἶναι, παρά μόνο ὁ Θεός;

Αὐτά ὅλα, πού εἶπαμε παραπάνω, εἶναι τό πρῶτο ἐπιχείρημα τοῦ ἁγίου Δαμασκηνοῦ ὅτι ὑπάρχει Θεός. Ἀλλά προχωρεῖ καί σέ ἄλλο ἐπιχείρημα: Καί αὐτή ἡ συνοχή τῆς κτίσεως, λέγει, καί ἡ συντήρηση καί ἡ κυβέρνηση μᾶς διδάσκει ὅτι ὑπάρχει Θεός. Ὑπάρχει αὐτός, πού ἔχει συγκροτήσει τό πᾶν, καί τό συνέχει καί τό συγκρατεῖ καί πάντοτε προνοεῖ γι' αὐτό. Γιατί πῶς οἱ ἐνάντιες δυνάμεις, λόγου χάριν, ἡ φωτιά καί τό νερό, ὁ ἀέρας καί ἡ γῆ, παραμένουν ἀδιάλυτες καί ἐργάζονται συνταιριασμένες, πῶς θά γινόταν ἔτσι, ἂν δέν τά συνταίριαζε μία παντοδύναμη δύναμη, πού τά κρατᾶ συνέχεια ἀδιάλυτα;

Καί συνεχίζει λέγοντας ὁ Δαμασκηνός: Ποιός εἶναι αὐτός πού ἔβαλε σέ τάξη τά οὐράνια καί τά ἐπίγεια, αὐτά πού βρίσκονται στόν ἀέρα καί στό νερό; Καί πολύ περισσότερο λέγουμε, ποιός εἶναι αὐτός πού ἔφερε σέ ὕπαρξη αὐτά πού ὑπῆρχαν καί πρὶν ἀπό τά ὑπάρχοντα στόν ἀέρα καί τό νερό; Ὅπως, λόγου χάριν, ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ καί ὁ ἀέρας καί ἡ φωτιά καί τό νερό; Ποιός τά ἀνέμιξε σέ κίνηση καί ἔχουν μία ἀσταμάτητη καί ἀσυγκράτητη φορά; Αὐτός εἶναι ὁ δημιουργός τους, πού ἔβαλε σέ ὅλα καί αὐτήν τήν αἰτιώδη τάξη, μέ τήν ὁποία τό καθένα πορεύεται κανονικά. Θά ποῦμε ὅτι ὅλα αὐτά ἔγιναν αὐτόματα, κατά τύχη; Ἄς ποῦμε ὅτι ὅλα ἔγιναν κατά τύχη. Τήν τάξη σ' αὐτά ποιός τήν ἔβαλε; Ἄς ποῦμε, ἂν θέλετε, ὅτι καί αὐτή εἶναι κατά τύχη. Ἀπό ποιόν ὅμως διατηρεῖται καί φυλάγεται αὐτή ἡ τάξη τόσους πολλούς αἰῶνες καί εἶναι ἡ ἴδια ὅπως στήν ἀρχή; Δέν πρέπει τώρα νά ποῦμε γιά κάποιον ἄλλο, πέρα ἀπό τήν τύχη καί τό αὐτόματο; Αὐτός εἶναι ὁ Θεός!

(Συνεχίζεται)

Μέ πολλές εὐχές,
† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Γιά ἐπικοινωνία στείλτε μήνυμα στό τηλ. 6976013647.